

2021-04-11

**Реформа держархбудконтролю стоїть на "трьох слонах":
розумній дерегуляції, постійному контролю та персональній
відповідальності всіх учасників будівельного процесу – голова
Коордради з вирішення проблемних питань містобудування
Шуляк**

Ексклюзивне інтерв'ю народного депутата (фракція "Слуга народу"), голови Координаційної ради з вирішення проблемних питань містобудування Олени Шуляк агентству "Інтерфакс-Україна"

Текст: Оксана Гришина

- Минув рік, відколи стартувала реформа ДАБІ. Чи можна знайти в ній якісь плюси?

- Ви ж розумієте, що **в 2020-му реформи системи архітектурно-будівельного контролю як такої не було**. Причин багато, та якщо коротко, то нею займалися "вовки в овечій шкурі", не зацікавлені у змінах.

Тому із плюсів можна виокремити лише те, що ми це помітили і відреагували. Звісно, добре було б, якби раніше, та все це досвід.

Утім, попри гальмування впровадження реформи, наша єдина державна електронна система в будівництві (ЄДЕСБ) впевнено зміцнює свої позиції. З 1 грудня 2020 року до неї можна подавати документи щодо об'єктів класу СС2 і СС3.

Це справді класно, бо цифровізація витісняє старі паперові традиції, де залучені чиновники (часто хабарників) на всіх рівнях.

Вдумайтесь: упродовж останнього часу час до е-системи звернулися близько 10 тис. користувачів, вона опрацювала понад 130 тис. документів. Це важливий момент у пазлі майбутньої реформи, оскільки вона стоїть на "трьох слонах": розумна дерегуляція (цифровізація, подання та отримання документів через електронну систему), контроль (особлива роль відводиться органам місцевого самоврядування) та запровадження відповідальності за порушення для всіх учасників будівельного процесу.

2021-й ми почали з роботи над реформою, бо знаємо, скільки часу втратили.

Завдяки Мінрегіону цей старт розпочався з організації великої платформи для обговорення на всіх рівнях за участі ринку та експертів: від місцевого самоврядування до уряду та парламенту.

На сьогодні ми зібрали дуже багато думок та пропозицій, тепер зводимо це до купи, намагаючись віднайти "золоту середину". З конкретики - наразі маємо

- 1) концепцію Мінрегіону щодо реформування галузі,
- 2) діючу е-систему в будівництві,
- 3) драфти законопроектів щодо реформування ДАБІ, представлені Мінрегіоном,
- 4) вже зареєстровано законопроект щодо захисту інвесторів у житлову нерухомість.

Це все дає велику надію, що цього року нам все ж таки вдасться зламати корупційні схеми в будівництві та налагодити адекватний, прозорий ринок, де недобросовісним забудовникам не буде місця.

- Чи показав себе Реєстр будівельної діяльності як інструмент, що

зменшує ризик корупції? Чому так багато нарікань на якість його наповнення та інформації, яка є основою статистики?

- **Реєстр будівельної діяльності** - один з головних елементів нашої електронної системи у сфері будівництва - розроблявся та створювався не лише як інструмент зменшення корупційних ризиків.

Як одна з ініціаторів запровадження ЄДЕСБ, я завжди підкреслюю: система запроваджувалася, щоб змінити всю галузь.

- 1) По-перше, нарешті усунути хаос та впорядкувати процес будівництва, зробити його прозорим, відкритим, зрозумілим та таким, що можна відстежувати. Завдяки цьому і встановлюються антикорупційні запобіжники.

Будь-яка інформаційна система не є панацеєю від корупції. Корупційні дії – це взаємодія людей, а боротьба з корупцією – прерогатива правоохоронних та антикорупційних органів, яких в Україні чимало.

Тому наголошую: **реєстр будівельної діяльності як складова ЄДЕСБ не є інструментом боротьби із корупцією**. Це дієвий запобіжник, який дозволяє знизити корупційні ризики і працює разом із іншими запобіжниками та інструментами: впорядкованим земельним кадастром, дієвим архітектурно-будівельним контролем, відповідальними виконавцями робіт, сучасним законодавчим та підзаконним підґрунтям тощо.

Корупція в будівельній сфері виникає на багатьох етапах: під час виділення земельної ділянки, видання дозволу на початок робіт, усіляких погодженнях, на етапі перевірок самого будівництва. Саме з цієї причини один окремих елемент системи не є інструментом боротьби з корупцією. Не може реєстр будівельної діяльності бути запобіжником при порушеннях у процесі виділення земельної ділянки або свідомих порушеннях закону, коли вносяться неправдиві дані у ЄДЕСБ.

Але реєстр абсолютно точно зафіксує, хто, коли і як вніс ці дані. Що ще важливо - корупція перестає бути безликою, вона отримує конкретне прізвище та ім'я, які можна притягнути до відповідальності. З цією функцією здатен впоратися навіть один елемент системи.

А всі нарікання на роботу реєстру на кшталт "яка погана система, що зареєструвала неправильне будівництво" - це краща відзнака якості.

Будь-хто в ній може перевірити дані й повідомити про порушення. Це дієвий громадський контроль, на запити якого держоргани миттєво реагують і усувають порушення. Тобто навіть лише завдяки прозорому та відкритому реєстру ми отримуємо ефективний запобіжник, який допоможе убезпечити від корупціонерів. І це при тому, що якість кадастру в Україні, м'яко кажучи, викликає багато запитань, тоді як будівельний реєстр повинен використовувати занесені до нього дані. Я вже не кажу про відсутній державний архітектурно-будівельний контроль - недолуга спроба псевдореформи 2020 року фактично паралізувала його.

Щодо нарікань на якість даних: реєстр лише зараз починає формуватися, і на його повноцінне наповнення потрібен час. Всі відомості щодо будівель, відповідальних виконавців та інших дані, які використовує зараз ЄДЕСБ, наразі лише наповнюються. І це перша системна робота щодо об'єднання таких розрізнених, однак взаємозв'язаних даних за 30 років.

У мене є чудовий приклад запровадження цифровізації та комплексних систем.

Наприкінці минулого століття один з гірничо-збагачувальних комбінатів у німецькому районі Рур розпочав запровадження єдиної системи управління ресурсами та процесами на підприємстві. Щоб завершити цю роботу, їм знадобилося понад 15 років! І це в Німеччині - на одному, хоча й дуже складному, підприємстві. Тобто на будь-який проєкт цифровізації потрібен час.

- Назвіть найбільш кричущі кейси, які демонструють катастрофічний вплив "року без держнагляду".

- **Погоджуюся, відсутність контролю — це тотальна корупція**, про яку постійно повідомляють учасники ринку як мені особисто, так і у зверненнях до нашої ТСК із розслідування корупційних фактів у ДАБІ.

Якщо чесно, досі не розумію, навіщо у березні 2020-го зупинили контроль, бо виграла від цього лише купка забудовників. На щастя, спільно з Асоціацією міст ми домоглися його повернення.

Щодо кейсів:

Нещодавно на нашій ТСК ми розглядали об'єкт у Солом'янському районі Києва - ЖК "Каравасві дачі". Це величезна висотка на сотні

квартир, а за документами - протезна майстерня з адміністративними приміщеннями, 10-12 кімнатами відпочинку та гаражами. У 2004-му КМДА передала цю земельну ділянку на 15 років об'єднанню громадян для соціальної та медичної реабілітації, учасникам афганської війни з метою спорудження вже згаданої протезної майстерні. А по факту маємо цілий житловий комплекс, де здали вже чотири черги, працюють консьєржі та мешкають люди. Як так сталося? Просто ніхто не контролював будівництво об'єкта, а ДАБІ видавала дозволи, додавши заднім числом до призначення будівництва словосполучення "у складі житлового комплексу". Ба більше, все це робилося попри те, що КМДА в 2019-му не поновив договір оренди за землю. Ось так під приводом соціальної допомоги в Україні створюється чистого роду комерція. І це, на жаль, не поодинокий випадок.

- Як все ж таки має бути реформована та вибудована система держнагляду? Які функції держава готова віддати третім особам та за яких умов?

- Насамперед поясню, як взагалі зміниться система.

Донині вона працювала так: щоб почати будівництво, треба було оббити багато порогів, і це не було запорукою успіху, навіть якщо ти дав у ДАБІ хабар. Завдяки нашій е-системі процес нарешті стане простішим і прозорим: якщо є право користування (власності) земельною ділянкою, містобудівні умови та обмеження, проєктна документація та позитивний висновок експертизи, система ідентифікує ці документи, виконає формато-логічний контроль і зробить необхідний запис у будівельному реєстрі про наявність права на початок будівництва (якщо чогось не вистачає чи ділянка, скажімо, під арештом, система вмиє відмовить).

Щодо нагляду, то Мінрегіон матиме важелі для перевірки експертних організацій.

На ринку не всі працюють чесно, і ми хочемо це змінити.

Зокрема **Мінрегіон зможе "відсіювати" фейкові організації**, які дозволяють собі заплющувати очі на порушення. **На ринку залишаться тільки ті, хто дбає про свою репутацію і чесно виконує роботу.**

В той же час на ринок для здійснення реєстраційних дій вводитимуться нотаріуси та державні реєстратори, які замість нинішньої ДАБІ вноситимуть

інформацію в реєстри (фактично допомагатимуть із документами та наповнюватимуть реєстри інформацією, якщо є паперові документи).

Але що важливо, **нотаріуси та держреєстратори не будуть перевіряти проєктну документацію**, їх головна функція - реєстраційна.

Проєктну документацію на відповідність ДБН будуть перевіряти виключно спеціалізовані організації. При цьому передбачена кримінальна і персональна відповідальність експертів, які поставили свої цифрові підписи в е-системі під позитивним висновком експертизи.

А тепер **про контроль.**

Новела реформи в тому, що для здійснення контролю за об'єктами класів наслідків СС2, СС3 та СС1 (в частині громадських будівель) пропонується залучати незалежні юридичні особи, які допускаються на ринок за відповідними вимогами та за умови наявності професійного штату. За такими організаціями наглядатиме теж Мінрегіон. Якщо організація працює із порушеннями, Міністерство її одразу виведе з ринку, а її керівники та сертифіковані експерти нестимуть кримінальну та майнову відповідальність.

Органи місцевого самоврядування зможуть миттєво реагувати на самочинне будівництво та будівництво, що ведеться із порушеннями містобудівної документації. У таких випадках представники органів місцевого самоврядування зможуть безперешкодно відвідувати місце зведення об'єкта і жорстко реагувати на порушення. Це дозволить негайно зупиняти будівництва, коли в документах йдеться, скажімо, про ту ж протезну майстерню, а будується ЖК.

Водночас не завжди влада на місцях є чесною в контексті будівництва (тоді б у наших містах взагалі не було б проблем із містобудуванням), тому ми і вводимو низку запобіжників.

- 1) По-перше, **на міста ми передаємо лише важелі контролю і можливість негайно реагувати на порушення.** Вводити об'єкти в експлуатацію будуть не вони, а е-система на підставі акту введення в експлуатацію об'єкта будівництва, який матиме електронні підписи учасників процесу із залученням незалежних юридичних осіб, але із зобов'язанням повідомляти міста про введення в експлуатацію, щоб у місцевого самоврядування був час зреагувати, якщо є суттєве порушення. Звісно, розглядаємо і перехідний період, коли до моменту створення незалежних юридичних осіб, які контролюватимуть об'єкти

і прийматимуть їх в експлуатацію, до цього процесу будуть певний час залучені і органи місцевого самоврядування.

Нагадую, що при введенні в експлуатацію об'єкта кожен, хто бере участь у процесі (замовник, підрядник, архітектор, інженер технічного нагляду, технічний інвентаризатор, незалежна юридична особа тощо) ставить свій електронний підпис в електронній системі, але робить це лише тоді, якщо переконаний, що роботи здійснені за планом і згідно з чинним законодавством. А якщо є відхилення чи порушення, то не ставить підпис. І лише тоді, коли в системі будуть усі підписи, об'єкт автоматично буде введено в експлуатацію. В іншому разі забудовнику доведеться виправляти зауваження.

Паралельно працюватиме ДІАМ (Держінспекція архітектури та містобудування — орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабміном через Мінрегіон). Вона контролюватиме будівництво важливих стратегічних об'єктів у країні. Мова про об'єкти підвищеної небезпеки, об'єкти, що становлять держтаємницю, тощо.

- Ви очолюєте Координаційну раду з вирішення проблемних питань у сфері містобудування. Які завдання стоять перед нею?

- Основне завдання - **зробити сферу містобудування прозорою та якісною.**

Нині корупційна складова ДАБІ становить приблизно 10 мільярдів гривень на рік. Це дуже багато, і всі ці кошти осідають у кишенях корупціонерів. А що ж залишається українцям? Відсутність інфраструктури, недобудови, небезпечні об'єкти та ін.

Важливо не просто змінити цю систему, а істотно її "перевернути".

У центрі має бути людина і її потреби, бо саме вона кінцевий споживач, а тому повинна бути задоволена результатом. Ця система вигідна не лише людям, а й економіці країни загалом. Бо чесні правила гри приваблюють інвесторів, а конкурентний ринок робить нерухомість в рази якіснішою. Від цього об'єктивно виграють усі.

Координаційна рада - це не лише про реформу ДАБІ, а й про вирішення інших нагальних проблем:

- 1) модернізацію застарілого житла,
- 2) добудову незавершених об'єктів та їх здачу в експлуатацію.

Хоча погоджуюся: зараз ми зосереджені саме на

- 3) реформі ДАБІ.

Під час останнього засідання на початку квітня ми обговорили хід реформи, в основу якої покладено законопроект **"Про реформування держрегулювання у сфері містобудування"** від Мінрегіону.

До того ж у ВР лежить низка інших проектів законів, у яких також є багато різних ідей щодо реформи архітектурно-будівельного контролю.

Тому ми рекомендували комітету з питань держвлади, самоврядування та містобудування та комітету з питань правоохоронної діяльності їх опрацювати і визначитися з позицією. Спільно з Асоціацією міст України та міськими радами Києва, Дніпра та Львова у Мінрегіоні мають організувати додаткові обговорення, щоб погодити остаточно всі пропозиції. Надали рекомендації і Міністерству юстиції та Міністерству цифрової трансформації. На все це ми встановили чіткі дедлайни, і всі вони не пізніше травня. Так вирішили, бо вже **у травні-червні 2021-го плануємо в парламенті голосувати за остаточний законопроект щодо реформи містобудування.**

- **Наразі обговорюється ряд законопроектів, які суттєво піднімають персональну відповідальність учасників реалізації проєктів, аж до кримінальної, особливо архітекторів.** Як, на вашу думку, має бути розподілена ця відповідальність?

- **Принципи колективної безвідповідальності повинні піти в минуле раз і назавжди.**

29 березня цього року на базі нашого комітету ми провели круглий стіл, де взяли участь понад 100 зацікавлених представників влади, місцевого

самоврядування, експертів, громадськості та професійної спільноти. Про необхідність посилення відповідальності говорили всі. За результатами відвертої дискусії ми узгодимо єдине бачення на підставі всіх поданих законопроектів та пропозицій від Мінрегіону, депутатів, Офісу простих рішень та результатів, експертного середовища, громадських кіл.

Однозначно можу вас запевнити: **буде запроваджено посилену відповідальність всіх учасників процесу будівництва.**

Звісно, як на мене, вона має бути диференційованою й залежати від рівня ризиків та можливих збитків. Відповідальність буде як для забудовника за надання неправдивої інформації (або для проєктантів, архітекторів, експертів за порушення чи зловживання), так і для чиновників та інспекторів. Скажімо, щодо експертів, які надають висновки про відповідність проєкту вихідним умовам та будівельним нормам, відповідальність слід посилити. Для них має діяти не лише адміністративна, а й майнова і кримінальна відповідальність, оскільки їх висновок за новим баченням реформування держархбудконтролю стає документом, який гарантує законність, якість та безпечність будівництва. Як ми вже зазначали, завдяки е-системі кожен етап будівництва зможе мати чітку персоналізовану відповідальність.

До речі, на закиди що у такий спосіб намагаються посилити тиск на виконавців, мушу запевнити: **відповідальність буде посилена, а інколи й запроваджена і для представників контролюючих органів та чиновників.**

Гарний **приклад можу навести з досвіду "Укравтодору", який реалізує програму "Велике будівництво".**

Чи не вперше в Україні в серпні минулого року притягнули до кримінальної відповідальності та засудили до компенсації збитків чиновника облавтодору, який допустив правопорушення під час підписання актів виконаних робіт. Сподіваюся, це стане засторогою для всіх несумлінних представників держави. Відповідальність буде для всіх, але вона повинна мати чіткі принципи диференціювання залежно від ризиків та потенційної загрози життю та завданих збитків.

- Проблема захисту прав інвесторів – як можна вирішити її системно?

- Нещодавно ми зареєстрували **законопроект №5091 про гарантування речових прав на об'єкти нерухомого майна, які будуть споруджені в**

майбутньому. Йдеться про довгоочікуваний документ про захист інвесторів в житлову нерухомість.

У проєкті закону ми прописали наступне:

Передусім, забудовник може продавати квартири лише тоді, коли кожну (і будинок загалом) зареєстрував у реєстрі Мінюсту як окремий об'єкт майнових прав. До реєстру він може потрапити тільки тоді, коли має усі дозвільні документи. З введенням реєстру подвійні чи потрійні перепродажі будуть просто неможливі. До того ж, №5091 прописує алгоритм гарантування добудови об'єкта незавершеного будівництва, а також у який спосіб здійснюватиметься контроль покупця на предмет змін будь-яких технічних характеристик об'єкта.

Ну і одне з найголовнішого: ми введемо гарантовану частку будівництва об'єкта нерухомості на випадок, якщо замовник/девелопер не зможе профінансувати його завершення. Це буде мінімум 10% від вартості об'єкта, що забезпечить його добудову, коли щось піде не так. Конкретний відсоток визначить Кабмін. Звісно, цей пункт не дуже подобається забудовникам, але тільки так ми зможемо побороти поширену тенденцію, коли люди змушені самі добудовувати свій будинок.

Все це сприятиме запуску повноцінного ринку іпотеки та банківського кредитування, оскільки спорудження новобудов вже не матиме надмірної ризикованості інвестування коштів у будівельну галузь. Недарма нещодавно голова НБУ публічно підтримав наш законопроєкт №5091. Банки зацікавлені в тому, щоб люди були захищені, бо це запускає надважливий логістичний ланцюжок добробуту і людей, і країни.

Може, окреслена картинка дещо ідеалізована, оскільки не можна забувати про корупційну складову в будівельній сфері та ще низку проблем, які слід вирішити.

Однак із плюсів –

- 1) ми входимо в активну фазу реформи ДАБІ, оновлюємо ДБН-і та правила роботи ринку, цифровізуємо галузь та ін.

Тобто тенденції запущені, і "відмотувати" назад невігідно нікому.

З мінусів –

- 2) нам потрібен час.

В будь-якому разі зараз **ми робимо великий крок вперед**, бо вводимо дієві запобіжники, що допоможуть людям, які планують придбати квартиру, не потрапити й до без цього завеликого переліку проблемних будівництв та довгобудів. Сподіваюся, колеги з Верховної Ради розуміють гостру необхідність прийняття цього законопроекту і найближчим часом його підтримає парламент.

- Які механізми ви бачите для добудови довгобудів?

- Питання незаконних забудов має вирішуватися спільними зусиллями депутатського корпусу, профільних міністерств, КМДА, обладміністрацій у регіонах та правоохоронних органів, причому по всій країні. За статистикою Мінрегіону, на кінець 2019 року в Україні налічувалося більше 150 проблемних об'єктів житлового будівництва, в це понад 100 тис. постраждалих громадян, які так і не отримали оплачене житло.

Для вирішення цих питань при уряді створили міжвідомчу робочу групу, до складу якої входять парламентарії від усіх депутатських фракцій та груп у ВР, представники Міністерства розвитку громад та територій, Міністерства юстиції, Міністерства внутрішніх справ, НПУ, Нацбанку, Нацкомісії з цінних паперів та фондового ринку, КМДА.

Поки що ми в **"ручному режимі"** розглядаємо дуже багато кейсів, що стосуються довгобудів. І **вже маємо позитивні напрацювання**, зокрема із врегулювання проблем вкладників банку "Аркада". Маємо цілком оптимістичне бачення щодо добудови та введення в експлуатацію цих об'єктів, під'єднання їх до мереж. Щоб не переходити на загальники, скажу, що **ведеться робота над формуванням дорожньої карти для таких проблемних об'єктів**.

Безперечно, **наша група не може комплексно вирішити питання довгобудів по всій Україні**, тому ми повинні напрацювати інший, дієвий **механізм**.

Я бачу дві його складові:

- 1) добудову та здачу в експлуатацію нинішніх об'єктів та
- 2) унеможливлення такої проблеми в майбутньому.

*Щодо першого, то це питання має вирішуватися центральною владою + місцевим самоврядуванням. З головного – **за гроші платників податків добудовувати багатоквартирні будинки не будемо** (та й не треба), бо це буде нечесно по відношенню до українців, які*

наповнюють державну казну і хочуть, щоб їх гроші йшли на розвиток країни. Втім, є багато інших варіантів. Наприклад, розробка відповідних програм, що передбачатимуть добудову за рахунок інвесторів. Окрім цього, допомогти завершити будівництво можуть банки, але, звісно, це передбачає вигідні умови і для них.

Ще один варіант – коли **державна викупить все "проблемне житло"**, компенсує інвесторам витрати, а недобудови перетворить на соціальне житло для військовослужбовців, переселенців і тощо.

Як бачите, варіантів багато. Нині уряд спільно з парламентарями, представниками банків та експертним середовищем аналізують ситуацію і шукають найкращий шлях вирішення цього питання.

- Зараз створюються **Інспекція** та **Служба охорони пам'яток**. Чи є ризик їх перетворення на "культурне ДАБІ"? **Що можна зробити, аби вирішити нагальну проблему збереження спадщини і не зупинити оновлення історичних міст?**

- Особисто я не підтримую нагромадження нових органів контролю.

Чудовий приклад – та ж псевдореформа ДАБІ, про яку ми не раз згадували. Торік з одного корупційного органу намагалися створити три неефективні та недієві.

Боюся, **тут трапиться така ж ситуація.**

Створення органів контролю, яких наділяють надповноваженнями із перевірок, як у випадках з Інспекцією та Службою охорони пам'яток, на мій погляд, не крок до захисту культурного спадку України, а банальне зрощення корупційних ризиків.

Ми, українці, маємо величезну культурну історію, на державному обліку знаходиться **майже тисяча пам'яток культурної спадщини національного значення** (=907 – Ю.Т.).

А загалом в Україні нараховувалося **майже 126 тис.** (в Реєстрі = 9 638 – Ю.Т.) об'єктів культурного **значення** (Собор Святої Софії у Києві та Києво-Печерська лавра визнані ЮНЕСКО шедевром творчого людського генія!).

Найефективніший захист такої спадщини – єдині, жорсткі та зрозумілі правила захисту пам'яток і відкритий та зручний Державний реєстр пам'яток, який наразі важко таким назвати.

Потрібно чітко сформуванати перелік об'єктів, які потребують захисту, і водночас чітко прописати правила поведінки з ними, разом із будівельними обмеженнями.

Запобігти втраті об'єкта культурної спадщини має історико-архітектурний опорний план міста, з якого дані повинні потрапляти до містобудівних умов та обмежень. І ці правила не можна редагувати вручну під конкретного забудовника.

До речі, минулого тижня я подала відповідне звернення до Мінкульту з вимогою провести інвентаризацію населених пунктів із затвердженими історико-архітектурними планами, бо, як з'ясувалося, в Україні ці плани тотально застаріли. Ця інформація дозволить просуватися далі, бо ми знатимемо, де саме та з чим нам треба працювати.

А поміж тим потрібні чіткі, жорсткі, але справедливі єдині правила, якими керуватимуться всі: і бізнес, і органи архбудконтролю та місцевого самоврядування.

І відповідальність, яка передбачатиме навіть втрату права використовувати земельну ділянку та компенсацію завданих збитків.

А у випадку нанесення шкоди може навіть порушуватися питання кримінальної відповідальності як для забудовника, так і для держслужбовця.

- Чи на не часі створення Містобудівного кадастру та прийняття Містобудівного кодексу?

- Чим є власне система містобудівного кадастру на державному рівні? На найвищому рівні він включає в себе зокрема чотири головних компоненти: єдину цифрову топографічну основу, підготовлену Держгеокадастром, державний кордон та межі адміністративно-територіальних одиниць на підставі даних Державного земельного кадастру, Генеральну схему планування території України та схеми планування окремих частин.

Як бачите, містобудівний кадастр на державному рівні – це сукупність елементів, які готуються не лише держорганами, а й місцевим

самоврядуванням. Наразі Україна проходить етап децентралізації та реформи адміністративно-територіального устрою. За таких умов, звісно, нам потрібне оновлення містобудівного кадастру. І я знаю, що така робота ведеться як на рівні Мінрегіону, так і на рівні місцевої влади.

Інша річ, що темпи такої роботи не влаштовують ані громадян України, ані мене особисто.

Втім потрібно розуміти, що до етапу завершення адміністративно-територіальної реформи та подолання наслідків російської агресії створення повноцінного містобудівного кадастру неможливо. Попри це ми з однодумцями ініціювали розширення наповнення містобудівного кадастру на державному рівні. Наразі я готую законопроект про запровадження в Україні єдиного державного адресного реєстру, який встановить вперше єдині правила та принципи присвоєння адрес. Сподіваюся, вже на цій сесії парламенту він буде зареєстрований і Верховна Рада підтримає його.

Щодо містобудівного кодексу, то тут дещо уточню. Такий кодекс, фактично, повинен консолідувати всі документи щодо містобудування та будівництва. Для того, щоб створити такий потужний документ, який узагальнить весь обсяг регулювання в цій сфері, потрібно провести велику роботу, котра потребуватиме величезних ресурсів: інтелектуальних та фінансових. Багато країн у світі мають такі документи, але зазвичай вони формувалися еволюційним шляхом, не одразу.

Саме так ідемо і ми: поступово оновлюємо всю нормативно-правову базу, усуваємо численні неузгодженості та колізії тощо.

На даному етапі це правильний шлях, що дозволяє і галузь розвивати, і забезпечувати розвиток містобудування, і передбачати ефективне використання ресурсів.

Поступово, еволюційним шляхом, ми отримаємо базу для підготовки містобудівного кодексу. І саме це дозволить ефективно трансформувати галузь будівництва без регуляторних ризиків для всіх учасників ринку.